

EEN VEILIG GEVOEL
LAAT HET IN DE SAMENLEVING GROEIEN

stuurgroep

Luk De Smet
Isabel Geenens
Chris Goossens
Sigrun Jorissen
Yves Larock
Martien Palmen
Arnoud Pieterse
An Verheyen

projectcoördinatie

Suzy Schorrewegen

eindredactie

Geert Van Hecke

illustraties & lay-out

Winton

drukkerij

De Wriker, Berchem

verantwoordelijke uitgever

Ann Demeulemeester
Haachtsesteenweg 579
1030 Brussel

Voorwoord

Meer dan duizend mannen, vrouwen en jongeren hebben gesproken over hun veiligheids- en onveiligheidsgevoelens. Enkele wetenschappers legden er hun kennis bij. Daaruit puurden we een heleboel acties. Er zijn acties die je alleen kunt doen, jij samen met je vereniging of jullie samen met de overheid. Alleen maar met het doel om het voor ons allemaal een beetje beter te maken op deze wereld. En we weten dat alle beetjes helpen.

Nu kun jij ermee aan de slag en veel heb je niet nodig. Een beetje lef en 'goesting' zijn voldoende. Goesting om verder te kijken dan wat je tot nu toe zag, om verder te gaan dan wat je tot nu toe deed. We wensen je veel succes en weet dat een beetje verder in Vlaanderen ook mensen met hetzelfde bezig zijn als jij. Ieder met zijn eigen talenten en op zijn eigen manier.

Nu is het aan jou!

INLEIDING

WAT BEDOELT
U MET
MONDIG?

Aanpak

Twee jaar geleden lanceerden de Verenigde Verenigingen het project 'Veilig gevoel'. In het totaal werden 49 groeps gesprekken georganiseerd waaraan meer dan duizend mensen deelnamen. De begeleiders van deze groeps gesprekken waren achteraf zeer opgetogen over de manier van werken. Zij hoefden maar één iets te doen: luisteren naar mensen en peilen naar hun (on)veiligheidsgevoel.

Het waren meestal gemotiveerde mensen die zich vaak al jarenlang actief inzetten voor het verenigingsleven. Het ging dus zeker niet met een over de minst mondige personen, al waren de meesten allicht niet zo vertrouwd met de thematiek.

Je gedacht zeggen

Het meest waardevolle van zo'n luistermethode is de eenvoud, openheid en onvoorspelbaarheid ervan. Dat zeggen ons een aantal wetenschappers die bij de voorbereiding van het project betrokken waren. Het uitgangspunt van het groeps gesprek was immers mensen de kans bieden om eens goed 'hun gedacht te zeggen'. Daarbij waakten de begeleiders er wel over dat ze niet alleen mondige mensen aan het woord lieten. Ook mocht het gesprek niet in een

discussie uitmonden, wat weliswaar niet altijd vermeden kon worden. Waar er toch een discussie op gang kwam, was het aan de begeleiders om tijdig in te grijpen en duidelijk te maken dat 'alle meningen even zwaar doorwegen'. Het kwam er niet op aan gelijk te halen, maar wel naar elkaar te luisteren. Deze aanpak had het voordeel dat er ook ruimte was voor de mening van de wat stillere deelnemers.

De wetenschappers omschrijven dit uitgebreid kwalitatief onderzoek als 'een lovenswaardig initiatief', alleen mogelijk gemaakt doordat meer dan duizend mensen mee op zoek gingen naar antwoorden op een hele reeks moeilijke vragen. We zijn er ons tegelijk van bewust dat we met dit project geenszins het hele middenveld bereikt hebben. Nieuwe middenveldorganisaties en

de jeugdbewegingen kwamen minder aan bod. Toch hebben bijna tweehonderd jongeren – weliswaar vaak hogeschoolstudenten – hun mening gegeven en lieten ook kleine groepjes uit het 'nieuwe middenveld' hun stem horen.

Drie pijlers

De antwoorden van de deelnemers aan de groeps gesprekken waren soms heel verschillend en soms opmerkelijk gelijklopend. Opvallend is ook hoeveel gelijkenis ze vertonen met de wetenschappelijke bevindingen. Wanneer we alle resultaten bundelen, komen we tot een opdeling in drie pijlers: leefbare woonomgeving, beperken van risico om slachtoffer van een misdrijf te worden en indijken van criminaliteit.

Leefbare omgeving

Hoe komen we tot een leefbare woon- en werkomgeving? Als individu kun je werk maken van een nette buurt, goede sociale contacten met collega's en burens, kennis van de nieuwe technologie, kennis van nieuwe culturen, talen enzovoorts. Kortom, het gaat over zeer uiteenlopende zaken. Lokale besturen bezitten heel wat instrumenten om de woonomgeving te verfraaien. Denk maar aan het creëren van ontmoetingsruimtes voor jong en oud, het opruimen van sluikeval of de ondersteuning van buurtfeesten. Verenigingen kunnen op hun manier een steentje bijdragen door het bevorderen van sociale contacten en ontmoetingskansen. Ook hebben ze een belangrijke 'signaalfunctie' naar het lokaal bestuur.

Beperken van risico om slachtoffer te worden

Hoe groot schatten we zelf de kans in om slachtoffer te worden van een misdrijf? Vrouwen denken meer risico te lopen om bijvoorbeeld overvallen te worden, terwijl dat niet uit de statistieken blijkt. De deelnemers aan de groeps gesprekken somden goede verkeerswetten en de aanwezigheid van de politie op om het risico op een zogenaamd 'slachtofferschap' in te perken.

Waar mensen elkaar kennen, neemt het veiligheidsgevoel toe. Het begint met de burendie oog hebben voor elkaar, maar het gaat ook over de wijkagent en de kruidenier om de hoek. En natuurlijk moeten we ook gewoon verstandig zijn en onze voorzorgen nemen.

U BENT
DUS BANG
VOOR DE
MEDIA?

Indijken van de criminaliteit

Jarenlang hebben we de stijgende criminaliteit gezien als enige en voornaamste oorzaak van het gevoel van onbehagen. De media hebben dat gevoel trouwens alleen maar aangewakkerd, onder meer met allerlei misdaadseries. Dat wordt ook bevestigd door de deelnemers aan de groeps gesprekken.

Zowel uit de groeps gesprekken als uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat criminaliteit slechts een van de vele oorzaken van het maatschappelijk onbehagen is. Veiligheid in de samenleving is als het ware een muur met heel veel bouwstenen.

De ene steen is al belangrijker dan de andere, maar allemaal zijn ze noodzakelijk om de muur overeind te houden.

Het zou dan ook heel onverstandig zijn te denken dat met één steen de hele muur staat of valt.

Vele oorzaken

Het huidige onbehagen valt deels te verklaren doordat heel wat mensen niet meekunnen met de snelle evoluties in de kennismaatschappij. De zekerheden van de vroegere industriële samenleving zijn vandaag veel minder sterk aanwezig. Mensen zijn losgekomen van hun 'roots' en kunnen daardoor niet meer rekenen op de bescherming van hun omgeving. De individualisering verplicht ons om te zoeken naar nieuwe vormen van sociale samenhang.

We zijn daarbij snel geneigd om te wijzen op de stijgende criminaliteit als voornaamste oorzaak van de wankele maatschappelijke ondergrond.

En ook de individualisering en de daarmee gepaard gaande normvervaging zien sommigen als belangrijkste 'bezoedelaar van de ondergrond'. Toch valt dat niet met cijfers te staven. Wetenschappers zijn veeleer van oordeel dat het onbehagen vooral voortkomt uit de dreiging die uitgaat van onze snel veranderende samenleving. Mensen voelen zich angstig omdat ze geen vat meer hebben op de dingen om zich heen.

Criminaliteit is dus maar één steentje en we weten allemaal dat de kans klein is dat die alleen een muur aan het wankelen kan brengen. Andere oorzaken van het onveiligheidsgevoel zijn het verkeer, het gebrek aan werkzekerheid, het verlies aan controle over zijn leven, de dreiging van het individualisme en de bedreiging die uitgaat van grote groepen mensen of onbekende plaatsen.

Daarnaast is er de algemene negativiteit die onder mensen leeft en ook duidelijk in de media aanwezig is. Tot slot noemen we hier nog het tekort aan een sociaal vangnet.

Samengevat kunnen we zeggen dat de structuur die maatschappelijke veiligheid bepaalt groot en ingewikkeld is. Elke bouwsteen van de muur heeft zijn functie en zijn reden van bestaan. En één steen eruit halen, maakt de muur niet stuk. We zullen de hele muur moeten schoonmaken.

Werk maken van een veiliger gevoel

Uit de groepsgesprekken is vooral naar voren gekomen: werk maken van een veiliger gevoel DAT is een zaak van iedereen. Individuen, verenigingen en overheden spelen elk hun rol.

Individuen zijn antennes, ze vangen signalen op en seinen die door. Mensen kunnen zich inzetten voor anderen, voor verenigingen en voor een gemeente met een sterke sociale samenhang.

(dat) gaan we doen!!

Verenigingen brengen mensen samen voor ontmoeting, sensibilisering, vorming en sociale actie. Ze kunnen als een megafoon werken naar de overheid en mee zorgen voor een groter draagvlak voor of tegen beleidsvoorstellen.

Politici zijn verantwoordelijk voor een goed bestuur, in samenspraak met de ambtenaren. De overheid zorgt voor voorzieningen en omkadering, ondersteunt het vrije en spontane initiatief van bewoners en verenigingen.

Als we willen dat zoveel mogelijk mensen een veilig(er) gevoel hebben, dan zullen we moeten samenwerken: enkel een vlot samenspel tussen individuen, verenigingen en overheden levert echt resultaten op.

Het woordje DAT is niet zomaar uitgevergroot

D van **DUIDING**
= omvat drijfveer en opzet van een initiatief of activiteit.

A van **ACTIE**
= is alles wat je gaat doen.

T van **TEAM**
= geeft aan met wie je het kan doen.

DE MIJNE HEEFT NOG VOOR DE TOM BOONEN GEWERKT.

DAT

Een zaak van mij

Veiligheid is geen klein probleem. We kunnen er veel onder verstaan. Daarom lijkt het alsof je er zelf maar weinig aan kunt doen. Het tegenovergestelde is echter waar. Je kunt aan anderen, aan je vereniging of aan de overheid vragen om het voor je op te lossen. Maar wanneer je zelf ook niet uit je schelp komt, zal het onveilige gevoel blijven bestaan.

TIP 1

Op weg naar een behaaglijker gevoel

Ik zoek en... vind de info!

Duiding

Alles verandert voortdurend en de evoluties gaan heel snel. Tot voor kort kon je nog gewoon contant betalen en nu word je bijna verplicht om betalingen te doen met een bankkaart of via thuisbankieren. Een ander voorbeeld zijn elektronische huishoudtoestellen. Die zijn zeer handig, tenminste als je het bijhorende boekje maar goed leest. Toch lukt het niet altijd even goed. En waar moet je dan naartoe? 'Mee zijn' met alle nieuwe technologische mogelijkheden en de toevloed aan informatie kunnen verwerken, is absoluut niet vanzelfsprekend. Dat vraagt van ieder van ons een assertieve houding. Daarom is het belang-

rijk zelf het heft in handen te nemen en op zoek te gaan naar de juiste informatie. En één ding is zeker: het is meer dan de moeite waard, want 'mee zijn' geeft een veilig en behaaglijk gevoel.

Actie

- Vraag je (klein)kinderen hoe die gsm of dat computerprogramma werkt. Velen vinden het leuk om hun ouders of grootouders dingen te leren.
- Stel gerust je vraag aan bank, post-, belastingbedienden. De meesten willen graag antwoorden op je vragen, maar jij moet ze wel eerst stellen. Dat gaat bijvoorbeeld over hoe de bankautomaat werkt, of hoe je een formulier invult.
- Schakel je vrienden in. Zij hebben allicht ook op een aantal terreinen al ervaring opgedaan en kunnen je informeren, zeker wanneer het om huishoudtoestellen gaat.
- Hang belangrijke telefoonnummers zoals hulplijnen en infocentra op een

zichtbare plaats uit zodat je onmiddellijk weet waar je terecht kunt.

- Vraag de dokter om je correct te informeren. Als je hem niet begrijpt, vraag dan of hij het jou eenvoudiger wil uitleggen.
- Stel je vragen op een vriendelijke en beleefde manier.
- Test eens je kennis. Wat betekenen de volgende woorden: mantelzorg, CLB, MP3-speler. Een omschrijving van elk begrip vind je op pagina 23.

Team

Mensen willen elkaar meestal wel helpen. Alleen moet je de juiste persoon vinden aan wie je hulp kunt vragen. Het belangrijkste is de vraag te durven stellen en op jou beurt bereid zijn te helpen wanneer iemand jou iets vraagt. En wanneer je al eens geholpen bent, krijg je een positief gevoel en ga je het later nog eens proberen. Zo kom je veel te weten en kun je zelf weer anderen helpen.

TIP 2

De eerste stap, vaak ook de moeilijkste

Nieuwe ontmoetingen geven nieuwe kansen.

Duiding

Het 'gezicht' van onze straten en wijken verandert door de jaren heen. Waar diversiteit de buurt vrolijk kleurt, liggen de kansen voor het grijpen om letterlijk over het muurtje heen te kijken. Maar wat nieuw en onbekend is, schrikt af. We zijn dan ook geneigd om ons op te sluiten in ons eigen veilige nestje en nostalgisch terug te denken aan de tijd van toen. Vroeger, ja vroeger, toen kenden alle mensen in een straat elkaar nog en zeiden ze ook vriendelijk goeiedag tegen elkaar.

Maar waarom zou dat vandaag niet meer gebeuren? Aanknopingspunten vind je genoeg zoals de kinderen, het weer of een huisdier. Misschien kunnen we zelf de eerste stap naar nieuwe bewoners zetten met de vraag of ze zich al wat thuis voelen in onze buurt.

Actie

- Praat met buurtbewoners, jong of oud, blank of zwart, arm of rijk...
- Maak eens een wandeling door je buurt en ontdek onbekende plekjes.
- Neem het initiatief om goeiedag te zeggen.
- Knoop een gesprek aan met kinderen en jongeren, op speelpleintjes en hangplekken.
- Loop ook af en toe eens langs in de buurtwinkel.
- Nodig iemand uit om mee een pint te gaan drinken in het café om de hoek of een kopje koffie bij je thuis.

- Neem een stoel, ga ermee aan je voordeur zitten en sla een praatje met de burens.
- Vertel je burens dat je werk wil maken van een levendige buurt waar mensen zorgzaam met elkaar omgaan.

Team

Deze actie moet je vooral zelf doen. Je kunt alle kansen aangrijpen om mensen te ontmoeten. Tijdens een wandeling, als je ergens op een bankje zit, vlakbij je huis. Gaandeweg zullen de mensen in je buurt, jong en oud, je bekender voorkomen. De omgeving zal meer vertrouwen inboezemen, vreemden zullen bekenden worden. Kortom, je zult je veel behaaglijker voelen als je in je buurt op stap gaat.

TIP 3

Erbij horen... maar hoe?

'Mensen vertrouwen' en 'vrienden maken' werkt!

Duiding

Het belangrijkste om je veilig en goed te voelen is te weten dat er mensen zijn die van je houden en voor je willen zorgen. Je gezin of je familie kan een eerste plek zijn waar je deze mensen vindt. Maar er zijn ook nog de buurt en het verenigingsleven. Het is goed om een netwerk van mensen te hebben. Dat kunnen bijvoorbeeld burens zijn die op je huis passen als je weg bent of vrienden die gewoon eens langskomen om te vragen hoe het met je gaat. Waar mensen elkaar in solidariteit dragen, kunnen er ongelooflijk veel grenzen verlegd worden.

Actie

- Ga op bezoek bij ouderen en zieken.
- Vraag de burens op je huis te passen als je op reis bent.
- Zoek een of meerdere vertrouwenspersonen, mensen waar je bijna alles aan kunt vertellen. Zo blijf je niet met je kleine of grotere vragen zitten en hoef je je niet suf te piekeren. Zij kunnen een klankbord voor jou zijn.
- Maak tijd om samen te zijn met je gezin en je familie.
- Ga eens langs in het café in je buurt om mensen te ontmoeten.
- Durf je burens gereedschap vragen en leen ze ook eens iets uit.
- Knip het struikgewas voldoende laag zodat je over de haag nog een praatje kunt slaan.
- Luister naar de noden van mensen en geef ze raad als je kunt. Doe wat je beloofd hebt.

Team

Erbij willen horen vraagt een open houding. Je bent verplicht om uit je kot te komen en naar anderen toe te gaan. Ook dat is een vorm van solidariteit. Mensen willen graag voor elkaar zorgen als ze de kans ertoe krijgen. Het hoeft zeker niet altijd over je beste vrienden te gaan. Burens en kennissen kunnen hier evengoed een belangrijke rol spelen.

TIP 4

Mijn veilige thuis

Een huis is meer dan vier muren.

Duiding

We hebben allemaal graag een dak boven ons hoofd, een plaats waar we altijd terechtkunnen, een plaats waar we helemaal onszelf kunnen zijn. Hier vind je de mensen van wie je houdt, de zaken waar je veel belang aan hecht. Een veilige thuis waar je je geborgen voelt, is goud waard.

Actie

- Spreek met de burens af dat ze de brievenbus lichten wanneer je op reis bent.
- Schilder je huis vanbinnen in een kleur waar je je makkelijk bij voelt.
- Berg waardevolle spullen goed op zodat ze niet in het zicht liggen van iedereen.
- Zorg voor een materiële beveiliging van je woning (bv. een slot, rolluiken).
- Weet hoe veiligheidsprocedures werken (bv. een branddeken, de nooduitgang).
- Zorg dat je altijd een EHBO-koffer in huis hebt en hang de telefoonnummers van de dokters op een goed zichtbare plaats.
- Bezoek je burens eens wanneer je in een appartementsgebouw woont. Zo leer je ze kennen en zal je bij problemen makkelijker naar hen toe gaan.

Team

Op de eerste plaats ben je hiervoor samen met je huisgenoten verantwoordelijk. Goede afspraken zijn belangrijk. Verder zijn je burens zeker de voornaamste partners op wie je een beroep kunt doen.

- Zorg voor voldoende verlichting aan je voordeur zodat iedereen je huis goed kan zien.

TIP 5

Mijn straat, mijn thuis...

De buurt wordt een nette en gezellige omgeving.

Duiding

Thuiskomen in een omgeving die je op je gemak stelt, is ontzettend belangrijk om je behaaglijk te voelen. Iedereen neemt 's avonds liever een langere weg door een verlichte buurt dan een korte weg langs een onbewoonde (zaken)buurt of een gure omgeving. Een leuke omgeving geeft je een vrij gevoel. Bovendien zorgen klusjes als de stoep schoonmaken, de vuilzak buiten zetten of de voortuin wieden bij uitstek ervoor dat je een praatje kunt slaan met je buurman. Laat daarbij je vindingrijkheid

zegevieren. En je hoeft daarom niet over een voortuintje te beschikken dat je goed onderhoudt. Ook als je in een rijhuis woont, kunnen kleurrijk geverfde luiken, wat extra verlichting aan de voordeur of een bloempot op de vensterbank al wonderen doen.

Actie

- Zet een bloempje of een grote plant op je vensterbank.
- Hou je stoep proper.
- IJver mee voor plaats voor spelende kinderen en rustende ouders en grootouders.
- Breng een bezoek aan je burens zodat je weet wie er woont. Dan hoef je niet bang te zijn en je allerlei dingen in te beelden over je burens.
- IJver samen met de burens voor een goede verlichting en een degelijke huisvuilophaling.

- Laat je hond niet zomaar loslopen, want sommige mensen hebben schrik van honden.
- Fiets niet op de stoep, want dat is gevaarlijk.
- Leer je wijkagent(e) kennen zodat je bij hem of haar terecht kunt voor buurtinformatie of vragen en problemen.
- Vertel aan de mensen dat je samen met hen een leuke buurt wilt maken en stimuleer de anderen om dat ook te doen.

Team

Je kan zeker zelf een aantal dingen doen en samen is het nog leuker. Schakel iedereen in: je burens, kinderen en jongeren, die van de overkant enzovoorts. Ook de wijkagent is een belangrijke partner om mee samen te werken. Maak daarbij altijd vooraf goede afspraken.

TIP 6

Respect tonen, een zaak voor jong en oud

Positief denken begint bij jezelf!

Duiding

Veel mensen vertrekken van het negatieve idee dat het toch allemaal maar slecht gaat in onze samenleving. En vooral... dat je er toch niets aan kunt veranderen. Niets is minder waar. Door positief te denken en door respect te hebben voor het verschil, wordt veel mogelijk. 'Respect' is hét woord waaronder heel wat gevoelens samengevat worden: meer respect voor elkaars mening, elkaars bezittingen, oudere mensen, zwangere vrouwen en kwetsbare groepen in onze samenleving. Laten we samen

werk maken van meer respect. Door te luisteren naar elkaar is er ook plaats voor meer solidariteit.

Actie

- Sta recht op de trein, bus, tram of metro voor een oudere of een zwangere vrouw.
- Motiveer mensen om positief te denken, om samen leuke dingen te doen.
- Help mensen zodat ze ook zelf anderen meer vertrouwen en eventueel op hun beurt gaan helpen.
- Laat je niet ontmoedigen wanneer er toch eens een rotte appel tussen zit, iemand die profiteert van goede bedoelingen of die zich negatief gedraagt.
- Denk eens na hoe je zelf naar mensen kijkt. Ben je al direct achterdochtig of kunnen het ook gewoon mensen zijn die met elkaar een praatje slaan?

Team

Hier ben je echt op jezelf aangewezen. Op de eerste plaats is het belangrijk positief te denken en echt te geloven dat foute dingen kunnen veranderen. Vanuit een positief zelfbeeld kun je dan naar de ander toestappen. En zelf het goede voorbeeld geven zet morgen misschien anderen aan hetzelfde te doen.

- Laat onenigheid niet te lang aanslepen. Als je er niet uit raakt, haal er dan een derde persoon bij om te bemiddelen.
- Laat een briefje na (met je naam, adres enz.) wanneer je iets stuk gemaakt hebt (bv. beschadiging van een auto, een fiets).
- Laat auto's ritsen in de file.
- Waardeer mensen om wat ze doen en geef geregeld een compliment. Zo moedigen we elkaar aan om verder te doen.

Van industriële naar kennismaatschappij

Wie in deze snelle wereld niet kan volgen, valt uit de boot.

Einde van een tijdperk?

De voorbije drie eeuwen is de wereld veranderd van een industriële naar een kennismaatschappij en dat is tot op vandaag merkbaar. Wie in onze huidige moderne samenleving niet kan volgen, moet vroeg of laat afhaken. Dat leidt bij velen tot een gevoel van onzekerheid en onbehagen.

We worden ook geconfronteerd met nieuwe risico's waar we moeten proberen een antwoord op te vinden. Het is onmiskenbaar zo dat wetenschap en technologie tot grote

successen geleid hebben. Maar elke medaille heeft haar keerzijde. De risico's die verbonden zijn aan onze manier van leven (o.a. broeikas-effect, chemische gevaren) hebben verstrekkende gevolgen. Ze komen veelvuldig voor, zijn vaak onomkeerbaar en beperken zich niet in tijd en ruimte. Daardoor wordt het steeds moeilijker om de verantwoordelijken van een vervuiling, milieuramp enzovoorts aan te wijzen. Niet toevallig hebben wetenschappers het over de 'risicomaatschappij' waarin we vandaag terechtgekomen zijn.

Onze welvaartsstaat wordt bovendien gekenmerkt door een verregaande individualisering, al hoeft dat op zich niet negatief ervaren te worden. We kregen immers de ruimte om ons als mens op diverse vlakken te ontplooien. We slaagden erin ons los te maken van soms verstikkende familiale en culturele tradities. Maar het betekent tegelijk dat het vangnet van geloof, gezin en werk verdwenen is. Vroeger werd alles netjes voor ons geregeld, van de wieg tot het graf. Die zekerheid zijn we vandaag kwijt. Op zich geeft het een goed gevoel om zelf de krijtlijnen van je leven te mogen uittekenen. Maar wat ooit als vrijheid werd beschouwd, ervaren sommige mensen nu ook als een last. Soms brengt dat gevoelens van angst, onzekerheid en onbehagen met zich mee. Toch leidt individualisme niet zonder meer tot moreel verval, zoals wel eens beweerd wordt. Het kan zelfs de aanzet vormen tot een ander samenleven.

Beeld van de boom

Voordat we een strategie ontwikkelen om het onbehagen bij de wortels aan te pakken, brengen we eerst nog een analyse van hoe een behaaglijke samenleving er zou kunnen uitzien. We gebruiken daarvoor het beeld van een boom. We zien voor ons een hoge, stevige stam met daarboven een grote kruin. Elk blaadje van die kruin vormt een onderdeel van de boom en is op zich belangrijk. Maar wat gebeurt er als de boom plots zijn bladeren verliest? Dan gaan we toch op zoek naar de oorzaak daarvan: is hij ziek? Is de ondergrond vervuild? Of is het gewoon de voorbode van de herfst?

Op dezelfde manier zouden we naar onze samenleving kunnen kijken. Maar wat doen we als we vaststellen dat er bladeren met trosjes van onze 'maatschappelijke boom' vallen? We proberen ze weer vast te spijkeren

en terug te hangen... Op dat moment zijn we bezig de symptomen te bestrijden zonder te zoeken naar de oorzaken van het probleem. Een zeer herkenbaar voorbeeld waar dat gedrag opduikt, is de aanschaf van een gsm. Het mobieltje is een vaste waarde geworden in ons dagelijks leven en ook heel wat oudere mensen bezitten er een. Sommigen zijn bang om 's avonds op straat overvallen te worden en voelen zich veiliger met een gsm op zak. De gsm is een schitterende uitvinding, maar hij geeft ons ook een gevoel van schijnveiligheid. Ten gronde is het gevoel van angst en onveiligheid niet weggenomen, gewoon doordat we een gsm op zak hebben. Veel beter zou het zijn dat de woonomgeving zelf aanzet tot een veiliger gevoel, bijvoorbeeld met goed verlichte straten en pleinen.

Het beeld van de boom kan een en ander nog wat verduidelijken. Wil len we een sterke 'maatschappelijke boom', dan moeten we zorgen voor een vaste ondergrond, een goede voeding, een stevige stam. Maar hoe vaak worden we er als vereniging - maar ook als overheid - niet toe verleid om alleen maar blaadjes te hangen? Dé uitdaging bestaat erin om, naast het hangen van blaadjes, actief op zoek te gaan naar de echte oorzaken van de problemen. Dat is een opdracht voor iedereen. Als verenigingen samen met de overheid daar werk van maken, kan de leefbaarheid bevorderd worden en het onbehagen teruggeschroefd. Dat neemt natuurlijk niet weg dat ook informatie verspreiden over bepaalde thema's belangrijk blijft, zolang we maar beseffen dat we daarmee alleen het onbehagen niet zullen wegwerken.

DAAROM STARTEN WE
ONZE CAMPAGNE VOOR
VOEDSELVEILIGHEID
MET EEN BARBECUE.

DAT

Een zaak van verenigingen, buurtcomités, clubs...

Verenigingen hebben de mogelijkheid om mensen samen te brengen en van daaruit samen te werken. Het zijn ontmoetingsplekken waar je terechtkunt voor gezelligheid, maar ook met allerlei vragen en problemen. Uit dat samenzijn leer je veel over wat er echt bij mensen leeft. Samen met anderen ervoor gaan en zorg leren dragen voor elkaar schept een gevoel van geborgenheid en veiligheid. Kortom, mensen in groep samenbrengen draagt bij tot een veiliger gevoel in de hele samenleving.

TIP 1

Op weg naar een oké-gevoel

Ontmoetingen bieden kansen tot zelfontplooiing.

Duiding

Waar mensen samen zijn, kan dat leiden tot een bepaalde vorm van chemie. Zoiets gebeurt niet waar iedereen in de rij staat te wachten om bijvoorbeeld geld uit de automaat te halen. Maar wanneer mensen in groep samenkomen, met elkaar praten en samen leuke dingen doen, kunnen er vriendschappen ontstaan... Je kunt gewoon vriendschappelijk omgaan met elkaar, maar ook vrienden voor het leven worden die samen de wereld willen veroveren. Mensen die zich veilig voelen in een groep, kunnen zich ten volle ontplooiën. Ze krijgen kansen om

dingen uit te proberen, misschien de mist in te gaan en... later opnieuw te proberen. Daardoor neemt hun zelfvertrouwen toe en krijgen ze meer zicht op hun eigen mogelijkheden en talenten.

Actie

- Creëer ontmoetingskansen en stimuleer groepsvorming.
- Maak activiteiten ruim bekend zodat zoveel mogelijk mensen de kans krijgen om eraan deel te nemen.
- IJver voor degelijke infrastructuur waar mensen elkaar echt kunnen ontmoeten.
- Bouw een feestje en nodig zowel leden als niet-leden uit.
- Organiseer speelpleinwerk voor kinderen.
- Geef ook alleenstaanden de kans om mee te doen door hen bijvoorbeeld op te halen of in opvang te voorzien voor hun kinderen.
- Luister naar mensen. Bied hen een gevoel van veiligheid en samenho-

righeid zodat ze ook graag blijven komen en zich thuis voelen in de groep.

- Vergader niet te laat 's avonds en spreek af om samen naar de vergadering te gaan.
- Mobiliseer mensen voor actieve deelname.
- Zorg voor vervoer zodat iedereen zeker ter plaatse raakt.

Team

Deze acties kunnen binnen elke lokale vereniging, elk comité of elke club opgezet worden. Ze behoren tot de kerntaak van elke vereniging, al is het belangrijk om hierrond ook met andere verenigingen samen te werken. En het hoeft niet altijd in een georganiseerd verband te gebeuren. Ook wanneer een individu of enkele vrienden graag iets willen doen in hun buurt, kan dat uitgroeien tot een schitterend evenement.

TIP 2

Een mooie en veilige omgeving, onze zorg!

We mobiliseren mensen voor de omgeving en elkaar.

Duiding

Dikwijls gaat het om kleine dingen: een sneeuwrijke stoep, een propere straat zonder zwerfvuil, opgeruimde hondenpoep... Om het gezellig te houden én het vol te houden, betrek je er het best je vereniging of de hele straat of buurt bij. Zo heb je meer kans op resultaat. Steeds vaker zie je wijkcomités of hele dorpen en steden die twee keer per jaar een grote opruimactie organiseren. Ook stadsbesturen steken een handje toe door planten en haagjes tegen

een goedkope prijs aan te bieden. Hierdoor wordt het voor iedereen gezelliger en meestal leer je er ook nog andere mensen door kennen die in je straat of buurt wonen.

Actie

- Ontwerp een signaalkaart met suggesties naar het beleid die je op vaste tijdstippen aan het gemeentebestuur doorgeeft.
- Overdrijf niet met suggesties. Weet goed dat de melding van één kapotte straatlantaarn al een heel verschil maakt! Zeg ook altijd eerst wat er al gebeurd is, dat komt veel sympathieker over. Doe een gezamenlijke opknabbeurt van een buurt of een hele gemeente.
- Zorg voor een goed lokaal.
- Wees een voorbeeld: hou het gezellig en net.

- Maak het samen fijn om te wonen en te werken.
- Organiseer voor de kinderen uit de buurt een straatspeeldag.
- Contacteer ouderen die zelden uit hun huis komen.

Team

Je vereniging kan hier de trekker van zijn, maar het is belangrijk om vele mensen uit te nodigen om mee te doen. Het gaat immers op de eerste plaats om hun plek in hun omgeving. Mensen met tijd en sociale contacten die zich willen inspannen om verenigingen meer met elkaar te laten samenwerken, spelen hier een belangrijke rol.

TIP 3

Veilig verkeer, veilig verkeren

Een correct verkeersgedrag maakt het voor iedereen aangenamer.

Duiding

Allemaal willen we dat de straat veiliger wordt, niet alleen voor onszelf maar ook voor onze kinderen en kleinkinderen. Maar verkeersveiligheid is meer dan infrastructuur. Het gaat ook over de kennis en naleving van de straatcode. Het verkeer wordt alsmaar drukker en eist zijn tol. Niettemin moeten we blijven ijveren voor een daling van het aantal verkeersslachtoffers. Het is een kwestie van blijven herhalen en bewustmaking op verschillende terreinen.

Alleen als we dat samen aanpakken, hebben we een kans op slagen.

Actie

- Help met kleine maatregelen (bv. fluokleding, goede verlichting, dragen van een helm) het risico op ongevallen verkleinen.
- Organiseer een infosessie over de verkeerswetgeving (bv. zone 30 in de schoolomgeving).
- IJver voor meer fietspaden, fietsstallingen, oversteekplaatsen, bushokjes enzovoorts.
- Wijs mensen op hun eigen verantwoordelijkheid (bv. gordeldracht).
- Organiseer vorming over omgaan met agressief gedrag en leer defensief rijden.
- Informeer over het openbaar vervoer en de vele mogelijkheden ervan.

Team

Verenigingen spelen hier een belangrijke rol omdat ze dicht bij hun mensen staan. Ze werken op maat van de mensen. Wie ervaringsdeskundige is of zich inhoudelijk in de materie verdiept, kan ook anderen beter informeren. Verenigingen kunnen ook zelf materiaal ter beschikking stellen dat zorgt voor een grotere zichtbaarheid en veiligheid in het verkeer. Ook hier biedt samenwerking met andere verenigingen, scholen en gemeentebesturen meer kans op slagen.

TIP 4

Goed nieuws, geen nieuws?

We brengen goed nieuws en informeren iedereen.

Duiding

'De wereld mijn dorp' mogen we vandaag heel letterlijk nemen. Via satellieten en computers dringen berichten van over de hele wereld ons huis binnen. Natuurrampen, geweld en oorlogen overheersen de dagelijkse berichtgeving. Valt er dan niets leuks te vertellen dat evenveel nieuwswaarde heeft en waarvan we niet neerslachtig worden? Natuurlijk wel. We hoeven daarbij trouwens niet uitsluitend de media met de vinger te wijzen. Vaak zijn verhalen over inbraken, overvallen en aan-

randingen de eerste gespreksstof bij onze praatjes met vrienden, burens of collega's. Ook eens het goede nieuws vertellen, is een eerste stap. Een groep bezit doorgaans meer mogelijkheden om te informeren. De informatie kan ruim verspreid worden. Een vereniging heeft hier een belangrijke taak.

Actie

- Verspreid positieve boodschappen. Vertel leuke nieuwtjes van herkenbare mensen.
- Hang de positieve weetjes aan het prikbord in het lokaal waar je veel samenkomt. Dat kan een aanleiding zijn tot een leuk gesprek.
- Let op je eigen 'positief' gevoel.
- Waardeer mensen in wat ze doen en spreek hen bemoedigend aan.
- Informeer over andere culturen en doe dat op een leuke manier.

- Geef degelijke info door over belangrijke thema's als opvoedingsondersteuning, verkeersveiligheid en preventieve gezondheidszorg, allemaal zaken waar mensen veel belang aan hechten.
- Werk laagdrempelig zodat iedereen kan meedoen.
- Organiseer voorlichtingssessies, opleiding en vorming op maat.
- Probeer in je ledenblad of nieuwsbrief telkens het goede nieuws vooraan te plaatsen.
- Maak ook de lokale pers warm voor positief nieuws. Zorg ervoor dat het net dat tikkeltje meer heeft zodat journalisten het de moeite waard vinden om er nieuws van te maken.

Team

Je verdeelt het best het werk binnen je vereniging wat de bekendmaking van het goede nieuws betreft.

Iemand kan optreden als 'waakhond' zodat het goede nieuws zich snel verspreidt en iets van en voor iedereen wordt. Bepaalde mensen kunnen zich specialiseren in een thema en anderen daarover nu en dan informeren. Zoiets draagt bij tot een aangenamer samenzijn. De belangstelling voor elkaars werk neemt daardoor toe en er ontstaat ruimte om vreugde en verdriet met elkaar te delen.

TIP 5

Samen sterk!

Iedereen, ook de overheid, zal van ons horen.

Duiding

Door mensen in groep samen te brengen wordt de betrokkenheid meestal groter. Een lokale vereniging, groep of club kan niet alleen de stem van mensen laten horen, maar ook hun vragen laten doorklinken tot bij het beleid. Op die manier kun je - meer dan als individu - ook wegen op het beleid en eventueel aandringen op bijstellingen. Enerzijds vervult een vereniging een antennefunctie door te luisteren en op te pikken wat bij mensen leeft. Anderzijds bestaat haar megafoonfunctie erin de stem van mensen te versterken zodat beleidsmakers er rekening mee houden.

Wat we als vereniging of samen met andere verenigingen doen, krijgt een breder draagvlak waar een overheid niet omheen kan. Een vereniging biedt ook kansen om de democratie veel meer te laten spelen: je kunt iedereen aan het woord laten om zo te weten te komen wat de mensen echt willen.

Actie

- Organiseer 'luistermomenten' waarop iedereen zijn zeg kan doen.
- Werk een eisenbundel uit, bijvoorbeeld naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen.
- Neem actief deel aan informele en/of formele inspraakorganen (bv. adviesraden) in de gemeente.
- Treed naar buiten met activiteiten en je eisenprogramma zodat iedereen in de gemeente hoort en ziet waarvoor je staat.
- Bied mensen begeleiding aan of verwijz ze doelgericht door bij financiële problemen.

- Organiseer acties voor werk, goede huisvesting of gezondheidszorg voor iedereen.
- Richt een meldpunt op waar mensen terecht kunnen met al hun vragen.

Team

De volledige vereniging, groep of club is hier aan zet: enkele trekkers die weten hoe ze mensen kunnen betrekken en komen tot een consensus tussen alle deelnemers; enkele creatievelingen die leuke acties bedenken waardoor de boodschap bij iedereen duidelijk overkomt; enkele durvers die naar de politici stappen om zoveel mogelijk resultaat te behalen; enkele kuitenbijters om op lange termijn op te volgen wat de overheid belooft en geregeld aan de mouw te trekken. Hun samenspel geeft het geheel voldoende slagkracht.

* zie tip 1 pagina 8

Mantelzorg

Langdurige, intensieve zorg voor een familielid (partner, ouder, kind...), vriend of kennis die ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is, verleend door een niet-professionele zorgverlener of mantelzorger.

CLB

Begeleidingsdienst voor scholen die leerlingen, ouders, leerkrachten en schooldirecties ondersteunt bij het leren en studeren, de onderwijsloopbaan, de preventieve gezondheidszorg en het psychische en sociale welbevinden. De afkorting CLB staat voor 'centrum voor leerlingenbegeleiding'.

MP3-speler

Draagbaar apparaatje met koptelefoon voor het afspelen van muziekbestanden, veelal van het internet gedownload. De Engelse afkorting MP3 (Moving Pictures Experts Group, layer three) is de internationale standaard voor het comprimeren van geluid.

WIE HET LANGST ZIJN
ADEM KAN INHOUDEN,
KRIJGT EEN ZWEMBAD
IN ZIJN STRAAT.

DAT

Een zaak van de lokale overheid

Sociale en economische zekerheid, een degelijk rechtssysteem, toegankelijke informatie, een goede ruimtelijke ordening, een schoon milieu, ontmoetingskansen voor mensen: allemaal draagt het ertoe bij dat mensen zich veiliger voelen. De lokale overheid kan hier beslist iets aan doen omdat een gemeentelijk beleid voelbare resultaten oplevert in de directe leefomgeving van mensen. Overleg en samenwerking tussen bewoners, verenigingen en gemeente vormen de basis om te komen tot een veiliger gevoel voor iedereen.

TIP 1

Beluisterd en betrokken

De gemeente luistert naar haar inwoners en geeft voldoende informatie.

Duiding

Mensen die ervaren dat er naar hen geluisterd wordt, dat hun mening meetelt, voelen zich beter in hun vel. Wie geïnformeerd is en het reilen en zeilen in zijn omgeving kan volgen, voelt zich ook (zelf)zekerder en veiliger. Informatie is een voorwaarde tot participatie. Wie een situatie of probleem kent, er een mening over heeft en daarin gehoord wordt, voelt zich sneller betrokken. De weg naar verantwoordelijkheid opnemen ligt dan open. Daardoor kan de afstand tussen burger en politiek kleiner worden.

Actie

- Regelmatig en duidelijk communiceren met bewoners: gemeentelijk tijdschrift, website, reclamebladen, themafolders en brochures, gemeentelijke informatieborden.
- Zorgen voor info- en klachtendiensten: ombudsdienst, één loket voor alle vragen of klachten met snelle en gerichte doorverwijzing.
- Hoorzittingen en inspraakvergaderingen met bewoners organiseren telkens als er werken in het vooruitzicht gesteld worden.
- Met bevoegde ambtenaren afzakken naar de buurten om er te horen wat er leeft bij de mensen.
- Advies- en inspraakorganen ernstig nemen en vertegenwoordigers betrekken bij beleidsvoorbereidend werk.

Team

Het is de opdracht van de gemeente - maar ook van de hogere overheid - om een stevig informatiebeleid uit te bouwen. Contact met bewoners en hen bij het beleid betrekken wordt warm aanbevolen. Verenigingen kunnen hier een belangrijke partner zijn. Ze slagen er dikwijls beter in dan de gemeente om een deel van de bevolking te bereiken en te informeren. De gemeente moet zich wel inspannen om inhoudelijke en methodische ondersteuning van vertegenwoordigers in adviesraden te voorzien en mensen aanmoedigen om hun zeg te doen bij hoorzittingen en bevragingen.

TIP 2

Oog voor iedereen

De gemeente houdt rekening met de groepen die niet gehoord worden of die geen inspraak krijgen.

Duiding

Een gemeente is samengesteld uit een heel diverse populatie. Er zijn jongeren en ouderen - en alle leeftijden daartussen - mannen en vrouwen, autochtonen en allochtonen. Vaak hebben ze een heel verschillende scholingsgraad. De een heeft werk, de ander is werkloos. Sommigen zijn geboren en getogen in de gemeente, anderen komen van elders en beheersen al of niet het Nederlands. Ze vinden hun weg in de gemeente of lopen er letterlijk en

figuurlijk verloren. Hoe verschillend ook, al deze mensen wonen in de gemeente en horen er volwaardig bij.

Actie

- Een goed onthaalbeleid uitbouwen: onthaaldag voor nieuwe inwoners, onthaalbrochure, taallessen voor anders-taligen en 'verkenningwandelingen'.
- Projecten voor sociale economie opzetten: opleiding en tewerkstelling van laaggeschoolden en mensen in armoede samen met hun organisaties en de steun van de gemeente (bv. kringloopcentrum, sociaal restaurant, strijkatelier, groendienst, renovatieploeg, horecaproject).
- Onderwijs ondersteunen: schoolopbouwwerk, huiswerkklasjes voor kinderen uit arme gezinnen.
- Cultuur toegankelijker maken: vrijkaartenbank of kaarten tegen reductieprijs om mensen in armoede

meer kansen te bieden op deelname aan culturele activiteiten.

Team

De gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie en de uitvoering van het gemeentelijk beleid. In elk beleidsdomein moet er aandacht zijn voor kansengroepen, maar dat is niet altijd eenvoudig. De gemeente kan hiervoor rekenen op diverse partners: verenigingen, adviesraden, wijk- en buurtcomités, welzijnsorganisaties, instellingen, niet-gouvernementele organisaties, vakbonden, scholen, jeugdbewegingen enzovoorts. Elke partner speelt zijn eigen rol en daarbij is een goede communicatie bijzonder belangrijk.

TIP 3

Fraaie buurten

De gemeente stippelt een buurtgericht beleid uit in samenspraak met de bewoners.

Duiding

Een nette woonomgeving met voldoende groen en verfraaiing werkt het veiligheidsgevoel zeker in de hand. Daarvoor is een goede ruimtelijke ordening nodig samen met voorzieningen zoals reinigingsdiensten, goede voet- en fietspaden en speelpleinen. Zo'n beleid komt tot stand in nauwe samenspraak met de betrokken bewoners en verenigingen. Pas dan zullen zij zich ook meer verantwoordelijk weten voor een goed gebruik en onderhoud van de voorzieningen, kortom voor een

aangename buurt. Hieraan kunnen ook 'doeners' - en niet alleen praters en schrijvers - meewerken.

Actie

- Leegstand en verkrotting aanpakken: jonge kunstenaars gevels laten verfraaien in afwachting van renovatie; leerlingen van de tekenschool panelen tegen de verkrotte woningen laten plaatsen.
- Voldoende, veilige en goed gespreide buurtspeelpleinen aanleggen: avontuurlijke speelplaatsen, niet alleen klassieke speeltuigen en nuttige gereedschappen.
- Aandacht hebben voor zwakke weggebruikers: goede en veilige fiets- en voetpaden, fietspooling met schoolgaande kinderen (samen met verenigingsleven), veilige schoolomgevingen, veralgemening zone 30 in de bebouwde kom en speelstraten mogelijk maken.

- De zachte recreatie versterken: speelweiden, fiets- en wandelpaden, banken en picknicktafels voorzien, herwaardering van buurt- en kerkwegels, bossen in de mate van het mogelijke openstellen voor het groot publiek.

Team

Een goed beleid op het vlak van ruimtelijke ordening, milieu en recreatie komt tot stand in nauwe samenspraak met bewoners en verenigingen. Mensen zijn boos als ze niet of te laat geïnformeerd worden over plannen van de gemeente. Geen wonder. Bewoners zijn ervaringsdeskundigen, zij wonen en leven in de buurt. Hun adviezen zijn goud waard.

TIP 4

Duwtje in de rug

Verenigingen verdienen de nodige ondersteuning.

Duiding

Mensen die voldoende sociale contacten hebben en tot een groep behoren, voelen zich doorgaans gelukkiger en veiliger. Dat is precies wat verenigingen doen: ruimte bieden voor ontmoeting tussen mensen door de organisatie van allerlei activiteiten. Het aanbod is gevarieerd en meedoen is gemakkelijk. Je hoeft je niet ver te verplaatsen en de activiteiten zijn niet duur. Meestal zijn naast de leden ook de niet-leden welkom. In elke gemeente zijn heel wat verenigingen actief zodat de bewoners een ruime keuze hebben. De

gemeente moet dat verenigingsleven ondersteunen en koesteren omdat het inspeelt op het verlangen van mensen naar verbondenheid.

Actie

- Aangepaste infrastructuur bieden: voldoende, kwaliteitsvolle en betaalbare lokalen, zalen en terreinen voor bestaande en startende verenigingen.
- Het verenigingsleven via diverse kanalen promoten: het gemeentelijk infoblad, weekbladen, reclamebladen, de gemeentelijke website, infoborden langs invalswegen.
- Zorgen voor logistieke ondersteuning: materiaal (bv. podium, tent, geluidsapparatuur, Sabam, billijke vergoeding) en daarbij een gemeentelijk reglement met de procedures en afspraken.
- Financiële ondersteuning verzekeren door een degelijke basissubsidie.

Team

De gemeente en de verenigingen bundelen het best hun krachten. De verenigingen kunnen advies geven in diverse raden: cultuurraad, seniorenraad, jeugdraad, gezinsraad, sportraad, buurtcomité enzovoorts. Dat zijn ideale organen voor overleg met het beleid. Daarnaast zijn er de meer informele momenten zoals feesten of evenementen van verenigingen. De gemeente moedigt het eigen initiatief van vrijwilligers en groepen aan in plaats van zelf op te treden als organisator. Samenwerking tussen verschillende verenigingen verdient aanmoediging.

TIP 5

Zeker aan het werk

Ook de gemeente kan haar 'arbeidssteentje' bijdragen.

Duiding

Werk geeft je een inkomen en op lange termijn ook sociale en economische zekerheid. Wie werk heeft, voelt zich veiliger en hoeft zich minder zorgen te maken over zijn financiële situatie. Op dat terrein kan de gemeente zeker iets doen. Ze is vaak zelf een grote werkgever en kan op haar manier een werkvriendelijk beleid realiseren.

Actie

- Een stevig tewerkstellingsbeleid uitstippelen en zorgen voor goede infrastructuur, voorzieningen en regelgeving om bedrijven te 'lokken'.
- Zelf het goede voorbeeld geven als werkgever door voldoende en 'divers' personeel aan te werven om zowel voor als achter de schermen in te zetten.
- Een lokaal werkgelegenheidsforum opstarten om onder meer via werkwinkels tewerkstelling te verzekeren voor kwetsbare groepen.
- Een lokaal overleg kinderopvang opzetten met aanbieders van kinderopvang, verenigingen en opleidingsverstrekkers (bv. projecten trajectbegeleiding, vrouwen- en armoedeverenigingen, centra voor volwassenenonderwijs).

Team

De gemeente is niet alleen verantwoordelijk voor de uitbouw van het lokale werkgelegenheidsbeleid. Vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, welzijnsorganisaties en sociaal-culturele verenigingen zijn allemaal betrokken partij. Een goede communicatie, een degelijk overleg zijn hierbij samen met een preventief en toekomstgericht beleid van doorslaggevend belang.

TIP 6

Streng maar rechtvaardig

Heldere wetten zorgen voor meer rechtszekerheid.

Duiding

Regels en wetten zorgen ervoor dat mensen vlot kunnen samenleven. Maar als die regels ongestraft met de voeten worden getreden of nu eens zus en dan weer zo geïnterpreteerd of toegepast worden, weten mensen niet meer waar ze aan toe zijn. Ze voelen zich onzeker en onveilig. Ze verwachten heldere wetten en een kordate aanpak door ordehandhavers als iemand de wet aan zijn laars lapt. Ze krijgen ook graag informatie over preventie van diefstal, inbraak en overvallen.

Luisteren naar wat er echt leeft aan zorgen en angsten bij de mensen is bijzonder belangrijk.

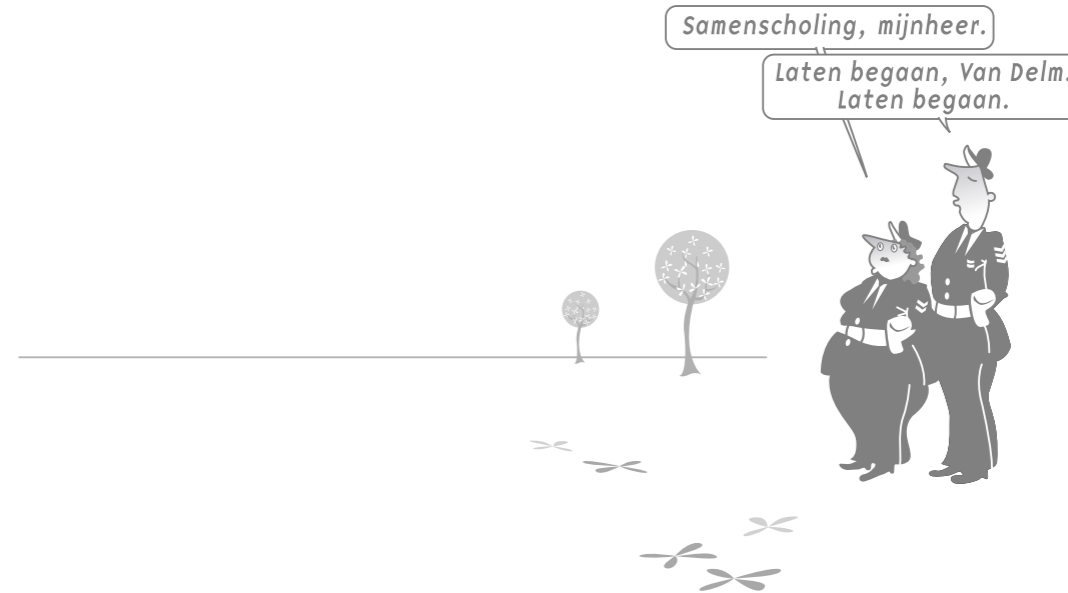
Actie

- Informatie over reglementen, wetten en preventie via diverse kanalen: het gemeentelijk infoblad, weekbladen, de gemeentelijke website.
- Beboeten van sluikestoters, foutparkeerders enzovoorts.
- Inzetten van (preventieve) ordehandhavers zoals wijkagenten en stadswachten.
- Aanpak van leegstand en verkrotting door een effectieve inning van de boetes en investering van de geïnde middelen in huisvesting.

Team

De gemeente heeft als belangrijke opdracht een veiligheidsbeleid uit te tekenen én uit te voeren. Tal van diensten zoals de informatiedienst, welzijnsdiensten en politie zijn daarbij betrokken. De gemeente moet de nodige dienstverlening verzekeren, vooral preventief werken én bewoners en verenigingen aanmoedigen om ook hun steentje bij te dragen.

Met dank aan...

- de verenigingen die een groeps gesprek organiseerden en de deelnemers voor hun openheid en hun wens om iets te doen aan het gevoel van onveiligheid;
- Saskia De Groof (vakgroep sociologie VUB), Leen Vandervorst en Johan Deklerck (expertisecentrum maatschappelijke veiligheid KATHO-IPSOC) en Ward Vanlaar (BIVV) om de wetenschappelijke inzichten te toetsen aan de ervaringen van meer dan duizend mensen, samengebracht in bijna vijftig groeps gesprekken;
- de Koning Boudewijnstichting;
- de Vlaamse overheid.

Dit project is een initiatief van

{ de verenigde verenigingen }

www.deverenigdeverenigingen.be

- 11.11.11 - Koepel Vlaamse Noord-Zuidbeweging • ABVV • ACV • AGW - Koepel van Christelijke Werknemersorganisaties • ACF - Algemeen Christelijk Vakverbond
- Alliege vzw • Arbeid en Milieu • Bond Beter Leefmilieu • Bond van Telen, Tracé- en Budegebruikers • Broederschap België • CBW - Geestes voor Christus- en Milieubewerker
- Christelijke Vlaanderen • Coprogram • Crepax • Cultureus • Ecofys • EVA vzw - Ethisch Vegetarisch Alternatief • Fair Trade Organisatie • Factor 10
- FE50 - Federaal Samenlevingsopbouw • Febsbond • Forum voor Etnisch-Culturele Minoriteiten • FOS - Socialistische Solidariteit
- FOV - Federatie van Organisaties voor Kindschermbeveiliging • Gans • Gezond • GIP vzw • Hoofdfederatie • Humanistisch Verenigingsorganisaties Vlaanderen
- Humanistische Jongeren • K4J - Christelijke Arbeiders Jongeren • K4J - Christelijke Arbeiders Vlaamse Beweging • Kennisnet Multicultureel Samenleven
- KJ - Katholieke Landelijke Jeugd • KSA-KSA-VKJ • KVB - Katholieke Vereniging Oudouders • KWB - Christelijke Werknemersbeweging
- LZ - Landelijke Verenigingsinstaat voor Zelfstandigen • LOM - Landbond der Christelijke Mutualiteiten • NZ - Lokaal Verbond voor Zelfstandigen vzw
- Liga voor Mensenrechten • Link vzw • Makent vzw - Netwerk voor Ouderelevende Vrouwen • MJA - Multiculturele Jongeren Actie • MJA 21 • Nieuwsgang
- Netwerk Vlaanderen • NYSM - Sensuïtieve Mutualiteit • Onderzoekscentrum Kind en Samenleving • Oost West Centrum • OUSA • Ouderen Overlegcomité
- Ouderen Solidariteit • Ouderen Werknetwerk • Pax Christa Vlaanderen • Planetoombarmenbeweging • Recreatie - Recreatief Aangepast Sporten
- Samenlevingsopbouw Vlaanderen • Samenlevingscentrum vzw • Sociaal - Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Werk • Sorteren • Solidariteit zonder Grenzen vzw • S-Roz
- Steunpunt Jeugd • Tins vzw • VCA - Vlaams Centrum voor Arbeidsvrouwen • Vereniging voor Ecologische Leef- en Levenswijze • VBC - Vlaams Internationaal Centrum
- VDB - Socialistische Vrouwen Vereniging • VEG - Vereniging Personen met een Handicap • VEG Jong • VEF - Vlaamse Sportfederatie
- VFSG - Vlaamse Federatie van Socialistische Gepensioneerden • Vrouwenvereniging vzw • Vlaams Netwerk van Verenigingen voor autisme het woord nemen
- Vlaamse Jeugdraad • Vlaams Kinderbeschermers • VlaamsNetwerk Vlaanderen • WDO - Vlaams Overleg Diversiteit • Werkgeversvereniging
- WOK - Vlaams Overleg Kunst en • Werkschelden • WVG - Vlaams Verbond voor Gepensioneerden • WVDK - Vlaams Netwerk • ZIKAVT - Socialistische Vrouwen

Met steun van de
Vlaamse overheid

KOM
UIT
UW
KOT

Met steun van de

Koning Boudewijnstichting